

quod horum de interitu & suppicio gaudent, sed ut magis divina justitia mortali bus innocentia cat. Latentur cum à tyranorum rabie liberantur, quia in hoc Dei cultus cum justitia elucescit, & divina laus plus in ore resonat electorum. Itaque ut hæc piorum augeatur felicitas, iniquorum decrescere fortunam Deus ipse disponit, coram humilibus & perfectis superbos humiliando, & impiissimos flagellando. De impiissimis atque sceleratis Noëni sociis & ascendentibus simul, in Hebræorum sententia loquitus est Job cap. 22. vers. 16. dicens: Sublati sunt ante tempus suum. Nempe aquis diluvii submersi sunt Cainitæ homines & alii, & ante tempus sublati: nam illi cum gigantibus virum sanctum sugil labant Noënum, quotidieque ei illudabant superbè dicentes: Vah qui in vanum sublatam edificas domum. Ad quid, ô miser, tot sustines in labore arcæ construendæ ærumnas? Verum Noë cum esset justus, humiliter convitia sustinens, suis non deliquit in labiis; idcirco illos in naufragio frustra narantes, cum suis filiis incolumis attendebat: de illo enim & de filiis suis idemmet Job. vers. 19. loco citato, protulit: Videbunt justi, & latabuntur, & innocens subsannabit eos. Non enim Noënitæ latabantur de pœna & suffocatione malorum, sed congaudentes in Dei justitia, illos subsannatione dignos judicabant. Scriptum etiam est de hac superborum & tyrannorum pœna, quam justis aspicientibus recipient iniqui, Malachia cap. 4. vers. 3. sic: Et calcabis impios, cum fuerint cini sub planta pedum vestrorum, &c. delectatione illos intuendo pénis ad dictos in justa Dei vindicta & punitione.

26.

Cainitarum in cataclysmo audivisti in teritum, spectantibus Justis: audi nunc, & recole Aegyptiorum in Rubro mari extinctionem, Exodi 14. Pharaon cum milibus & suis asseclis Hebræos fugientes inseguitur: timent Hebræi, sed Moyses illorum animos pacificis roboret precibus, qui de præcepto Domini virga sua mare Rubrum divisit, ut transirent sui: at Aegyptii in sequentes (etiam per maritimos calles divinitus efformatos,) Hebræos, ab aquis recurrentibus mirabiliter obruuntur. Sed nota quid sacer textus subjungat de Hebræis ibid. vers. 31. Aegyptiorum cadavera prospicientibus: Et viderunt (scilicet Hebræi) Aegyptios mortuos super littus maris, &c. Nunc exoritur non levius quæstio: Ripa maris ad quam filii Israël fugientes appulerunt, alia & distincta erat ab ea, per quam ingressi sunt mare Rubrum, & hoc quasi per spatum trium

INDEX

INDEX CONCIONUM PRO FESTIS SACROSANCTISSIMÆ VIRGINIS MARIAE.

III. cum priori numero, Illustrationem denotat: secundus numerus marginalem indicat: & tertius indigit folium.

Aliqua loca ex sacris desumpta exhibemus, quæ pro themate possunt concionibus adaptari, ad libitum Ecclesiastæ.

IN FESTO

Immaculate Conceptionis Beatissimæ
Virginis Mariæ. Die 8. Decemb.

GE conceptiones tuas, modò peccatum ab sit. Ecclesiast. 39. vers. 16. ex Mc nochio. Vide illustr. 13. num. 226. fol. 178.

Generatio præterit, generatio advenit: terra autem in aeternum stat. Ecclesiast. cap. 1. vers. 4. Terra beata Virgo nunquam cecidit.

Via sancta vocabitur: non transbit per eam polluta. Non erit ibi leo, & mala bestia non ascendet per eam, nec invenietur ibi: & ambulabunt qui liberati fuerint. Semita in pedibus ejus non apparebit. Isaia 35. vers. 8. & 9. & cap. 41. vers. 3. Quæ loca nos confuiimus & ligamus ad invicem pro Maria, sicut Ecclesia Sancta etiam illa connectit pro ejus Filio venturo, Dominicæ 4. Adventus, in lecti nibus primi Nocturni. Via immaculata, & sancta, vel ab extero in Dei electione vocata fuit Maria, per quam non transvit ullus pollutus, sed solùm impollutus Rex ingressus est per eam. Non fuit per ullam possessionem, aut peccati rugitum Leo tartareus in illa, quam ab ore leonis Dominus liberavit: nec ulla mala bestia peccati, aut dæmoniacæ suggestionis ascendit per hanc Maria semitam: immò ipsa ad Filii sui similitudinem, super aspidem, & basiliscum ambulavit, &c. illustr. 26. num. 407. fol. 354. Hinc in communis peccatorum semita Maria pedes non apparuerunt, nec ullum vestigium reliquerunt. Vide illustr. 26. num. 401. & num. 406. fol. 358. & seq. de Maria pedibus. Pedes naturæ sunt concepcionis & nativitas creaturæ.

Non audietur iniquitas in terra tua, vagitas & contritio in terminis tuis: & occupabit salutem muros tuos, & portas tuas landatio. Isaia cap. 60. vers. 18.

Matthæi cap. 1.

Liber generationis Iesu Christi, &c. Ecclesia Romana hoc Evangelium in Diptaræ canit conceptione, opponens librum Christi generationis, R.P. Mari. del Castillo, Paneg. Mar.

sive librum Mariæ immaculatissimum, libro generationis Ada; iste enim erratum magnum habuit, Mariæ verò liber in sua generatione, & conceptione nullam lineam lituravit; immò illius libri primi parentis in candido suo folio emendavit ertatum. Antithesi perpulchra liber, in quo generatio, sive conceptio Maria purissima, & absque macula (ui Christi generatio & concepcionis) continetur, opponit libro illi, de quo Genesis 5. vers. 1. dicitur: Hic est liber generationis Adam, idest primi hominis originali descendati piaculo; immò & Eva primigenia, à dæmons primi seducta (Adam etiam fuit inibi vers. 2. nuncupata femina prima,) ut ex quo ille liber primum peccatum originales in homine uno, & una femina refert & continet; alter iste liber unius hominis Christi Jesu, & Mariæ Matri ejus, in generatione, & conceptione eximiam deprædictam puritatem. Auscultandus venit S. Remigius in Catena S. Thome, ubi inquit: Dicit autem, Liber generationis Iesu Christi, qui noverat scriptum esse, Liber generationis Ada; & idè sic exorsus est, ut opponeret librum libro, Adam novum Ada veteri; quia omnia per ipsum sunt restaurata, que per illum sunt corrupta. An non etiam Maria, nova Eva, etiam per Filium restauravit omnia, quæ antiqua Eva destruxit? illustr. 12. num. 193. fol. 145. Illius emendavit ertatum, illustr. 13. num. 206. fol. 158. illustr. 23. num. 362. fol. 309. Si enim illa janua fuit mortis; Maria à conceptione, cœlorum janua fuit.

Filius David, filii Abraham. Primo memoratur David, quæ Mariæ pater, quia ipse solus in hoc libro nuncupatur Rex; Maria enim ab instanti conceptionis coronata & gratia & gloria coronata, semper Regina filia fuit altissimi Regis. illustr. 6. num. 83.

Filius David, filii Abraham. Abraham pater fidei, & Mariæ parentis, meruit Trinitatis mystérium & agnoscere, & venerari. Maria clarissima à conceptione Trinitatem cum gloria omni ad se adventasse promeruit. illustr. 15. num. 253. 254. & 256.

Filius David, filii Abraham. Dom Mariæ illibata concepcionis, & immunitas à peccato ex hoc P.P. Evangelio

Index Concionum

Evangelio proponitur celebranda, primū peccatoris nomen auditur in errante **Davide**, & postea multi etiam peccatores recensentur. Profectò ut inter tenebras delinquentium lux Deipara in innocentia plus resplendeat. Tenebris iniuncta fuit Mariæ viva lucerna à conceptu; ideo sub pedibus solem tenet. illustr. 1. num. 17. fol. 10. illustr. 5. num. 73. fol. 50. In modo quia solummodo unius generationis liber iste dicitur (etsi varias peccatorum referat genealogias,) nempe Christi, quæ & Mariæ, quorum una fuit caro. Christus enim de peccatoribus nascens, nullum peccatum contraxit: sic Maria à tot spinis peccantium originem trahens, rosa fuit, immunis à cuspidi originalis delicti: à tot figulis etiam immundis mundissimum fuit vas efformatum ad Dei gloriam. Unde apud Sanctam Birgittam lib. 5. cap. ult. post medium, de Deipara testatur Pater Eternus hæc: *Maria fuit rai mundum, & non mundum. Mundum verè fuit, quia tota pulchra, & tanta immunis non inveniebatur in ea, ubi cuiusvis acus insigereatur. Sed non mundum fuit, quia de radice Adæ processit, & de peccatoribus nata est: licet sine peccato concepta, ut filius meus de ea sine peccato nascetur.* Phiala enim, aut vas pulchrum fuit **Maria**, uberte de cœlo plenum, quo venenum ipsi diabolo à conceptione propinavit. illustr. 22. n. 354. & 355. fol. 300. & seq.

Filius David, filii Abraham. Et cur non filii Adam? Ad litteram respondit Abulensis h̄ic q̄est. 7. quia **Marthæ** scripti suum Evangelium **Judæis**: progenies & descensus ab Adam vel Noë communes sunt omnibus hominibus; sed ab Abraham particularē singulares erant (in beneficio) populo Israëlitico. Promissio enim **Maria** singularissima erat, & in spiritualibus nullum erat habitu commercium cum **Adamo** peccatore; idcirco hujus filius non evulgatur Christus: ut nec **Maria**, quæ purè, & immaculatè concepta, reputari debet **Adæ** filia, cujus radix per gratiam quasi distincta censemur ab Adami stipite. illustr. 8. num. 12. fol. 86.

Iudas autem genuit Phares & Zaram de Thamar. Judas enim **Conſitens** interpretatur, seu **dans jubilum**: **Maria** enim tunc fuit verè **confitens**, quando magnificavit Dominum ob beneficia recepta à **Conceptione**; & tunc mundo dedit jubilum, quando concepta fuit Mater Domini sine peccato: idcirco Ecclesia canit, *Concepcion tua Dei genitrix Virgo gaudium annuntiavit universo mundo*. Hinc in **Phares**, qui interpretatur **divisus**, benè fuit figura, ut potè quæ in **Conceptione** immunitate divisa fuit ab omni alia pura creatura: & dicitur **Zaram**, nempe **oriens**; nam ipsa in sua **Conceptione** fuit sicut Sol oriens mundo, etsi non apparet. Vide illustr. 1. num. 7. fol. 4. Sed cur in **Mariæ** sic purè concepta prosapia memoratur **Thamar** pulcherrima? Quia **Thamar** interpretatur **Palma**, quæ coronabantur quondam vīctores: hinc mysticè **Maria** à **Conceptione** palma fuit redimita ob triumphum de dæmone reportatum. illustr. 7. num. 95. 99. & 100. fol. 68. 71. & seq. Fuit **palma** novella ab **Adamicæ** arboris evulsa truncō. illustr. 7. num. 97. fol. 70.

Aminadab autem genuit Naſon. In **Aminadab**, idest **Spontaneus**, sive **Voluntarius**, optimè admunbratur **Maria**, cui dictum est: *Voraberis voluntas mea*, **Isaia** 62. In omnibus enim Dei voluntatem ipsa implevit, vel à **Conceptione**. illustr. 8.

num. 121. fol. 85. Enimvero si **Naſon** interpretator **Serpentinus**; etiam **Maria** (in bonam partem, sicut filius ejus) **Serpens** nuncupari potest. illustr. 1. num. 6. & 8. fol. 4. & 5. & illustr. 26. num. 403. fol. 350.

Iſſe autem genuit David Regem. Davidis pater binomius fuit, **Iſai**, & **Iſſe** nuncupatus. Nunc in Evangelio Mariæ **Conceptionis illibatae**, nomine **Iſſe** uitur **Evangeliographus**, ut pote à quo oriunda etat **Maria**, quæ **Virga**; in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpa futurus erat. **Iſai** cap. 11. vers. 1. Egredietur **virga de radice Iſſe**, &c. illustr. 7. num. 97. fol. 70. illustr. 13. n. 209. fol. 161.

David autem Rex genuit Salomonem ex ea que fuit Vira. Sicut enim Salomon filius David, **Pacificus** interpretatur, ita & **Maria** pacifica potest dici; nam ipsa apud Deum pacem reperit, omnem litem excludens peccati. Sed cur **Vira** nō, quæ fuit adultera, memoratur ubi agitur de **Maria** maxima puritate? An quia **Maria** adhuc in sua **Conceptione** illibata potuit securè adumbrari in muliere adultera **Evangelii**? illustr. 13. num. 223. fol. 173.

*Iacob autem genuit Ioseph virum **Maria**, de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus.* Suo nomine **Iacob** idem exprimit quod **Supplantator**, sive in victoria **deceptor**. **Maria** enim **supplantavit dæmonis malignitatem**, qui incepit infideli fibi ab initio illius, idest ab instanti **Conceptionis sua** (ait Ebroensis Doctor Guillelmus serm. 3. de Adventu Domini, §. Tertio principaliter, volens eam mordendo inficere veneno originalis culpa; sed ipsa cautor vicit eum, ut non prævaleret ei.) illustr. 21. num. 345. fol. 291. Hinc **Maria** à **Conceptione** potest nuncupari **Stella Iacob**, potius quam **virga Iſraël**, & quare, ibid. Vide illustr. 1. num. 24. fol. 16. & illustr. 13. num. 211. fol. 163. & illustr. 18. n. 295. fol. 244. & seq.

Iacob autem, &c. In tessaradecade prima Patriarcha **Iacob** fuit appositus, ut **Maria** proavus: nunc in terra alter **Iacob** ejusdem nominis, naturalis Joseph pater, etiam numeratur: nam ex eo quod **Iacob** supplantator interpretatur, **Maria** in **Conceptione** supplantans dæmonem, duplice contritione diabolum præcinitur contritura, & in utero Anna, & in Elisabetha vulva, cum Joannem satanas opprimebat. De duplice **Mariæ** contritione adversus dæmones, videſis illustr. 26. num. 408. fol. 356.

*De qua natus est Iesus, Salvator, & secundus Adamus de cœlo cœlestis; quia **Maria** vel à conceptione sua fuit janua & porta cœli.* illustr. 23. num. 362. & 363. fol. 309. & 310. Idcirco Deipara, quæ secundi Adami Jesu Mater, non tam filia primi hominis de terra terteni censemur in puritate, quam soror innocentissimi Abelis, in **Debbore** nomine figurata. illustr. 2. num. 30. fol. 20.

De qua natus est Iesus. Ordine naturæ, & temporis prioritate prior est suo filio mater; idcirco Iesus post **Mariam** videns hanc lucem memoratur, & Deipara primū recensetur, quia mater. At mysticè, cum **Maria** absque macula celebratur, primū occupat in Evangelio locum. illustr. 5. num. 72. fol. 50.

*De qua natus est Iesus, Salvator noster, atque Redemptor ostenditur jam Christus à Conceptione sua illibata parentis; quia **Maria** per filium Iesum,*

Pro festis SS. Virginis Mariæ.

Jesum, ante omnem piaculi communem tribulationem, præservative redempta fuit. illustr. 16. num. 272. fol. 223.

IN EODEM FESTO ex alio Evangelio.

In non abyssis fui concepta. Proverb. cap. 8. vers. 24. Juxta Hebræum, & ex Cajetano. Vox **Maria** omnino opposita illi, quam in ejulatu profert quilibet peccator: *In peccatis concepit me mater mea.* Psalm. 50. vers. 7. In abyssis peccata designantur, & præcipue originale peccatum ad se advoçans actualia delicta. Psalm. 41. vers. 8. **Abyssus abyssum invocat.** At **Maria** in non abyssis concepta fuit; quippe nec in originali piaculo, nec cum ejus somite, quæ nomine intelliguntur abyssi. illustr. 13. num. 208. fol. 160. & num. 215. fol. 166.

Lucæ cap. 11.

Extollens vocem quadam mulier. Hæc mulier **Marcella**, alio nomine **Stella** fuit dicta, teste Hugone Cardinali super caput 11. **Lucæ**: ut **Stella** ancilla **Marthæ** & **Pamphili** viri ejus, laudet ancillam Domini, ut **Stellam** conceptam **Mariam**. illustr. 1. num. 5. fol. 3. & n. 24. fol. 16. & illustr. 13. num. 11. fol. 163.

Beatus venter qui te portavit. Ad litteram **Mariæ** venter, qui Christum portavit Dominum, laudatus ab Evangelica femina; sed translatae ob **Maria** puritatem in sua **Conceptione**. Anna Sanctissimæ ventrem possimus Marcellæ extollere encomio, dicentes ad Deiparam: *Beatus venter (Anna) qui te portavit, & ubera qua sūxisti.* Profectò Sanctissimæ Annæ venter gloriósus quodammodo fuit, & prædicandus est beatus, qui filiam absque originali fœditate conceptam feliciter portavit. Unde Germanus Constantinopolitanus in encomio in Sanctam Deiparam, §. *Qua verba*, nomine **Zachariae** Sanctissimam Annam allocuens, ait: *Benedicta radix tua mulier veneranda: honoratus, glorificatusque est venter tuus.* Et Divus Joannes Damascenus orat. 1. in *Nativitate Virg.* §. *Quid autem, eidem matrona loquens, inquit: O ventrem, in quo animatum cœlum cœli latitudine latius conceptum fuit! O ubera ejus lactantia nutricem, que mundum nutrit.* **Maria** ob immunitatem in **Conceptione**, suorummet parentum fuit mater. illustr. 14. num. 30. fol. 189.

Beatus venter qui te portavit. Cupiens Marcella Christum Dominum purissimum à ventris conceptu, in **Mariæ** uterum laudes dirigit, divino Spiritu instructa, & benè agnoscens, Christi & Mariæ fœtus in omnibus candem esse laudem. illustr. 14. num. 245. fol. 197. illustr. 29. num. 437. fol. 387.

Beatus venter qui te portavit. Dum à dæmone occupati Pharisæi adversus Christum Dominum insurgunt, & eum principis dæmoniorum Beelzebub socium & amicum blasphemie evulgent; piissima mulier Marcella extollit vocem, ut **Mariam**, etsi absentem laudet, & ejus corporis partem beatificet, prænoscens optimè diabolum fugari &vinci (adhuc tentantem Christum) cùm adest **Mariæ** umbra aut memoria. illustr. 1. num. 25. fol. 17. & quod Christus de serpente in **Conceptione** triumphum voluit communicare Dei-R.P. Marti. del Castillo. Panag. Mar.

paræ. illustr. 13. nom. 224. fol. 175.

Beatus venter qui te portavit. Etsi impetratus Christus à tot inimicis, & à dæmone occupatis Phariseis, vîctor acclamat⁹ a feminâ uterum beatificante **Mariæ**, cuius venter fuit Christi palma in victoria. illustr. 7. num. 103. fol. 73.

Beatus venter qui te portavit. Quia **Maria** venter immaculatum fuerat Dei tabernaculum, & templum purum & sanctum ab ipso Deo præparatum, illustr. 13. num. 218. & num. 223. fol. 168. & 173.

Beatus venter qui te portavit. Laudes assumit **Mariæ** Evangelica femina, ut à venire portante Christum simul exollat; eo quod **Maria**, sicut Filius, sub pedibus diabolum premit. illustr. 26. num. 407. fol. 354. & seq.

Beatus venter qui te portavit. An **Mariæ** venter sic fuit beatitudinis capax, ut possit dici perfectissimè beatus? Sanè, quia in se per novem menses nostræ beatitudinis circumclusit objectum. illustr. 29. num. 434. fol. 384.

Et ubera qua sūxisti. Nam lacte purissimo & candidissimo suorum uberum, **Maria** caput contrivit serpontis. illustr. 22. num. 355. fol. 301. Suorum uberum mundissimam juncturam dæmonem in carceravit. illustr. 22. num. 359. fol. 305.

Et ubera qua sūxisti. Quorum lacte inebratus est Dominus, ne nos dirè puniat; & diabolus, ut omnino corrut. illustr. 22. num. 353. fol. 299. Candor lactis, **Mariæ** puritas à conceptu. ibid. num. 354. fol. 390.

Et ubera qua sūxisti. Ubera **Mariæ** sunt phialæ aureæ & vitreas; phialæ principum, quibus diabolus subministratum est apparatamente ad ruinam: quartum dulcedine lactis suffocatus est dæmon, & veluti epoto veneno perit. illustr. 22. num. 354. & 356. fol. 300. & seqq.

Et ubera qua sūxisti. Ab uberibus **Mariæ**, ejus, & Christi laudes Marcella desumptæ, quasi properiter ubera Deiparam à communi peccati originalis tributo exemptam annuntians. *Über enim Latinæ, Hispanæ latè accipitur, aut transferit Pecho, quæ vox æquivoca est ad mammam, & quodlibet tributum: ab ubere enim extollitur in **Conceptione** Deipara, quia ipsa Nunca fuit peccatrix del commun tributo, quæ pagamus en Adan.* illustr. 11. num. 164. fol. 119. & seq.

Vide in Indice generali, verb. *Concepcion Maria.*

IN FESTO NATIVITATIS Beatissimæ Virginis Mariæ.

Die 8. Septembri.

*P*onam tabernaculum meum in medio vestri, & non abiciet vos anima mea. Levitici cap. 26. vers. 11. Nam posito **Maria** cœlesti tabernaculo in esse, nostrum, quod cedicerat, erectum fuit tabernaculum; exinde enim divina gracia nos recipit, ex Gregorio Nicomed. orat. de oblat. Unde ex tempore quo Dei tabernaculum ratione prædictum **Mariæ** nascens, fuit cum hominibus, ipsi populus Dei fuerunt, & ipse Deus cum eis, fuit eorum Deus per redemptionem, & passibilitatem.

Iudeis autem nova lux oriri visa est, gaudium, honor, & triplidium. Esther cap. 8. vers. 16. Unde Psalm. 96. vers. 11. de **Maria** luce exortante mundo & omnibus justis, ad gratia tempus, ejus in-

PP 2 tonat